

Спеціальні вимоги до установок, що виробляють діоксид титану

Для установок, що виробляють діоксид титану, встановлені такі порогові значення викидів, які виражені як концентрації маси на куб.м., обчислені при температурі 273,15 К і тиску 101,3 кПа.

Пил: 50 мг/м³ в якості середньогодинного значення для основних джерел і 150 мг/м³ в якості середньогодинного значення для інших джерел.

Газоподібні діоксид та триоксид сірки, що виділяються при перегниванні і кальцинуванні, в тому числі краплі кислоти, розраховані як еквіваленти SO₂:

- 6 кг/т виробленого діоксиду титану в якості середньорічного значення;
- 500 мг/м³ в якості середньогодинного значення для заводів, де здійснюється концентрація відпрацьованої кислоти.

Хлор, якщо на установці застосовується хлоридний спосіб:

- 500 мг/м³ в якості середньодобового значення;
- 40 мг/м³ у будь-який час.

Також передбачено обов'язок попередження викидів з установок в атмосферне повітря крапель кислоти.

Держави мають гарантувати проведення моніторингу викидів від установок, що виробляють діоксид титану, в атмосферне повітря.

Моніторинг викидів у повітря повинен включати як мінімум безперервний моніторинг:

- газоподібних діоксиду і триоксиду сірки, що виділяються при перегниванні і кальцинуванні заводами, де здійснюється концентрація відпрацьованої кислоти, в установках, які застосовують хлоридний спосіб;
- хлору від основних джерел в установках, які застосовують хлоридний спосіб;
- пилу від основних джерел.

Моніторинг проводиться відповідно до стандартів Європейського комітету з стандартизації (стандартами CEN) або, при неможливості застосування стандартів CEN, у відповідності з міжнародними стандартами (ISO), національними чи іншими міжнародними стандартами, які гарантують надання наукових відомостей еквівалентного якості.

Європейським законодавством для кожної країни встановлені також національні порогові величин викидів діоксиду сірки (SO₂), оксидів азоту (NO_x), летючих органічних сполук (ЛОС) і аміаку (NH₃), яких мають досягти держави до 2010 р. і не перевищувати їх потім (**Директива Європейського Парламенту та Ради 2001/81/ЄС від 23.10.2001 р. щодо національних граничних величин викидів деяких забруднювачів атмосфери**).

З метою дотримання встановлених національних порогових величин викидів, Директива 2001/81/ЄС вимагає від держав розробки національних програм зменшення національних викидів. Такі програми мають містити інформацію про політику, заходи та кількісні показники для оцінки впливу політики на заходів на рівень викидів, а також заплановані важливі зміни у

географічному розподілі національних викидів. Програма має бути доступною для громадськості.

Відповідно до даної Директиви, держави мають створювати, використовуючи методології, погоджені Конвенцією про транскордонне забруднення повітря на великі відстані, й спільні керівні принципи ЕМЕП/CORINAIR, та щорічно поновлювати реєстри викидів та прогнози викидів. Реєстри і прогнози також мають бути доступними для громадськості.

Діючі на Україні система природоохоронного регулювання та нормативи викидів зі стаціонарних джерел мають як відповідності так і відмінності в порівнянні з європейською, а також недоліки.

Досить добре підґрунтя для гармонізації українського законодавства з міжнародною практикою заклала **постанова Кабінету Міністрів України № 1780 від 28.12.2001 р. «Про затвердження Порядку розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел»**, відповідно до якого для нових стаціонарних джерел і таких, що проектуються, будуються або модернізуються, окремих типів обладнання, споруд нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин розробляються з урахуванням передових вітчизняних і світових технологій та досягнень у розробленні технологій зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Порядок дозволяє застосовувати європейські нормативи граничнодопустимих викидів для нових стаціонарних джерел і таких, що проектуються, будуються або модернізуються.

Порядок визначає вимоги щодо розроблення та затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин та їх сукупності, які містяться у складі пилогазоповітряних сумішей, що відводяться від окремих типів обладнання, споруд і надходять в атмосферне повітря із стаціонарних джерел.

Нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел визначаються за методикою, яка затверджується Мінприроди, з урахуванням економічної доцільності, рівня технологічних процесів, технічного стану обладнання та газоочисних установок, вимог національного законодавства і законодавства ЄС.

Стосовно допустимих викидів забруднюючих речовин або їх сумішей (включаючи ступінь розведення) встановлюються технологічні нормативи, що складаються з:

поточних технологічних нормативів – для діючих окремих типів обладнання, споруд на рівні підприємств з найкращою існуючою технологією виробництва аналогічних за потужністю технологічних процесів;

перспективних технологічних нормативів – для нових і таких, що проектуються, будуються або модернізуються, окремих типів обладнання, споруд з урахуванням передових вітчизняних і світових досягнень у відповідній сфері.

Технологічні нормативи допустимих викидів забруднюючих речовин визначаються у місці їх виходу.

Перегляд нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел здійснюється не рідше ніж один раз на 10 років.

Перелік типів устаткування, для яких розробляються нормативи граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин затверджений **Наказом від 16.08.2004 № 317**.